บทความวิจัย

การตายอย่างสงบตามมุมมองของพยาบาลไทยมุสลิม

รจนา ทองดำ* วราภรณ์ คงสุวรรณ** กิตติกร นิลมานัต**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตายอย่างสงบตามการรับรู้ของพยาบาลไทยมุสลิม โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา ผู้ให้ข้อมูลคือพยาบาลไทยมุสลิมที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย อายุรกรรมและศัลยกรรม โรงพยาบาลในจังหวัดสงขลา จำนวน 10 ราย คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะ เจาะจงตามคุณสมบัติ คือ เป็นพยาบาลไทยมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 2 ปี และเคยมี ประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยใกล้ตายและเชื่อว่าผู้ป่วยที่ดูแลได้ตายอย่างสงบ เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ เดือนกันยายน ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2556 โดยการสัมภาษณ์รายบุคคลแบบเจาะลึกใช้เวลาในการ สัมภาษณ์ ประมาณ 40-60 นาที ต่อครั้ง วิเคราะห์ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ของแวน มาเนน สร้างความน่าเชื่อถือของการวิจัยเชิงคุณภาพตามวิธีของลินคอล์นและกูบา ผลการศึกษา พบว่า การตายอย่างสงบ ประกอบด้วย 6 ลักษณะ คือ 1) ไม่อยู่ในความทุกข์ทรมาน 2) ได้ปฏิบัติตาม หลักศาสนาและความเชื่อ 3) ได้อยู่กับครอบครัวและคนที่รักในสิ่งแวดล้อมที่สงบ 4) มีการยอมรับความเจ็บป่วย และการตายที่จะมาถึง 5) ไม่มีการยื้อชีวิต และ 6) มีการเตรียมการตายของตัวเอง ผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับมุมมองการตายอย่างสงบของพยาบาลไทยมุสลิม ข้อมูลที่ได้สามารถใช้พัฒนาการ ดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายภายใต้ความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม

คำสำคัญ: การตายอย่างสงบ; พยาบาลไทยมุสลิม; วิจัยเชิงคุณภาพ

^{*} นักศึกษาปริญญาโท สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา

^{**} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา

Thai Muslim Nurses' Perspective of a Peaceful Death

Rotchana Thongdam* Waraporn Kongsuwan** Kittikorn Nilmanat**

Abstract

This research aimed to study a peaceful death as perceived by Thai Muslim nurses. Qualitative method informed by phenomenology was used. Ten Thai Muslim nurses working in medical and surgical wards of the hospitals in Songkhla province were the informants. They were selected purposefully following the inclusion criteria of being Thai Muslim nurses who had working experience at least 2 years and had the experiences of caring for the dying patients and believed that the patient who died had a peaceful death. Data were collected from September to May 2013 by using individual in-depth interviews. Each interview took time about 40-60 minutes. The interview transcriptions were analyzed by using van Manen's approach. Trustworthiness of the study was established following Lincoln and Guba's criteria.

The study found that a peaceful death comprised of six characteristics: 1) not being in suffering, 2) practicing following their religions' ways and beliefs, 3) being with family and loved ones in the peaceful environment 4) accepting illness and incoming death; 5) not holding the dying patients' lives; and 6) preparing for his own death.

The results of this study provide an understanding about a peaceful death from the perspectives of Thai Muslim nurses. The data can be used to develop end-of-life care under religious and cultural diversity.

Keywords: peaceful death; thai muslim nurse, qualitative research

^{*} Master Student (Adult Nursing), Faculty of Nursing, Prince of Songkla University, Songkhla, Thailand.

^{**} Assistant Professor, Medical Nursing Department, Faculty of Nursing Prince of Songkla University, Songkhla, Thailand.